

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Aan de Vaste Commissie van Financiën uit de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
mr. R.F. Berck
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 19 november 2003

Betreft: NOB commentaar op wetsvoorstel "Wet belastingrechtspraak in twee feitelijke instanties", Kamerstuknummer 29 251

Geachte leden van de Commissie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met instemming kennisgenomen van het wetsvoorstel Wet belastingrechtspraak in twee feitelijke instanties en ziet daarin aanleiding tot de volgende reactie.

De invoering van een feitelijke instantie bij de rechtbanken vormt een belangrijke uitbreiding van de rechtsbescherming in belastingzaken waarvan de wenselijkheid reeds van vele zijden is geuit. Verwacht mag worden dat in de toekomst met de invoering van de tweede feitelijke instantie de werkdruk bij de Hoge Raad en de gerechtshoven zal verminderen. Of dit zal zijn in de mate als in de Memorie van Toelichting op blz. 6 is vermeld, moet evenwel worden afgewacht. De t.a.p. vermelde schatting van het aantal zaken waarin hoger beroep zal worden ingesteld, te weten 30%, komt de Orde laag voor. Zeker is wel dat met de invoering van het wetsvoorstel de hoven de gelegenheid zal worden geboden de bestaande werkvoorraad te verminderen.

De Orde heeft reeds in een eerder stadium op verzoek van het Ministerie van Justitie commentaar geleverd op het rapport van de werkgroep belastingrechtspraak in twee feitelijke instanties en het daarbij behorende concept wetsvoorstel. Een afschrift van de betreffende brief van 15 mei 2002 is aan dit commentaar gehecht. De Orde constateert met instemming dat de bewindslieden hebben gekozen voor concentratie van de belastingrechtspraak in eerste instantie bij vijf rechtbanken in de ressorthoofdplaatsen. Op een aantal andere punten handhaaft de Orde haar commentaar (zie hieronder). Overigens wenst de Orde de volgende opmerkingen te maken.

N | O | B

1. De Orde acht de regelingen van hoger beroep tegen een mondelinge uitspraak en sprongcassatie tegen een schriftelijke uitspraak welke een mondelinge uitspraak vervangt, zoals deze thans in het wetsvoorstel naast elkaar bestaan, vrij ingewikkeld. Zulks zou tot verwarring bij procespartijen kunnen leiden. In het huidige wetsvoorstel kan een partij, bijvoorbeeld ten gevolge van onvoldoende kennis van het fiscale procesrecht, door het vragen van vervanging van een mondelinge uitspraak van een rechtbank door een schriftelijke uitspraak de mogelijkheid van hoger beroep onmogelijk maken, vide het voorgestelde artikel 27h, lid 2, onderdeel f en lid 4 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR). De Orde acht dit ongewenst, zeker in belastingzaken waar de belastingplichtige de mogelijkheid heeft zonder professionele bijstand in zijn of haar eigen zaak op te treden. De Orde stelt voor de vervanging van de mondelinge uitspraak door een schriftelijke uitspraak afhankelijk te stellen van de instemming van beide partijen, een en ander op gelijke wijze als ten aanzien van sprongcassatie is voorgesteld (zie artikel 28, lid 3 AWR). Hierdoor wordt voorkomen dat een der partijen tegen de wil van de andere partij in, de gang naar het gerechtshof afsluit.
2. De Orde betreurt het dat in het wetsvoorstel nog immer wordt vastgehouden aan het gesloten stelsel van de AWR. In de praktijk bestaat behoefte aan rechtsmiddelen tegen thans niet voor bezwaar vatbare beschikkingen en besluiten van de inspecteur. Met name bij de bevoegdheden van de inspecteur op grond van artikel 47 AWR en verder, de fiscale inlichtingenverplichtingen, bestaat grote behoefte aan bezwaar en beroep. Thans kunnen de vorderingen om informatie van de inspecteur slechts worden getoetst indien een belastingplichtige weigert deze informatie te verstrekken en een aanslag wordt opgelegd. Een dergelijke weigering levert de belastingplichtige een zeer ongunstige procespositie op en gebeurt daarom zelden. Het verheugt de Orde dan ook om in het Nader rapport onder punt 11 te vernemen dat een wetsvoorstel over dit onderwerp in voorbereiding is. De Orde dringt aan op spoedige afronding van dit wetsontwerp.
3. De Orde handhaaft haar commentaar zoals verwoord in de brief van 15 mei 2002 op de volgende punten:
  - (a) Ten aanzien van het overgangsrecht is de Orde nog immer van mening dat dit zich niet verdraagt met de wenselijkheid van een tweede feitelijke instantie in zaken waarin (mede) een boete in geding is. Het ontbreken van een tweede feitelijke instantie in boetezaken is juist de belangrijkste reden voor de invoering hiervan. In de visie van de Orde is het ongewenst om voor thans aanhangige zaken waarin een boete aan de orde is, de beslissingsbevoegdheid slechts bij één feitelijke instantie, de gerechtshoven, te leggen. Dit brengt een niet te veronachtzamen risico mee dat belanghebbenden in boetezaken alsnog met vrucht een klacht bij het Human Rights Committee van de Verenigde Naties zullen indienen. De Orde verwijst in dit verband naar onderdeel 2 van haar brief van 15 mei 2002. De Orde pleit er dan ook voor om in boetezaken welke op 1 januari 2005 aanhangig zijn, de competentie in eerste aanleg bij de rechtbanken te leggen en hoger beroep in dergelijke zaken mogelijk te maken.

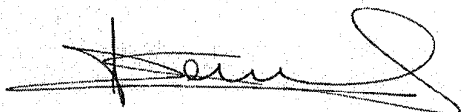
N | O | B |

- (b) Op grond van het voorgestelde artikel 29 AWR zullen artikelen 8:27, 8:28, 8:29 en 8:31 van de Algemene wet bestuursrecht niet langer van toepassing zijn op de cassatieprocedure. De Orde blijft van mening dat de Hoge Raad die bijvoorbeeld zelf onderzoek doet naar de ontvankelijkheid van bij hem binnengekomen beroepschriften in cassatie, over de wettelijke bevoegdheid dient te beschikken om inlichtingen bij partijen op te vragen. De Orde moge als voorbeeld verwijzen naar het arrest van 5 januari 2000, nr. 34.878, BNB 2000/82 dat getuigt van een uitgebreid feitenonderzoek door de Hoge Raad.

Een kopie van deze brief heeft de Orde heden verzonden aan de Staatssecretaris. Uiteraard is de Orde gaarne bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs,
namens deze

prof. dr. A.H.M. Daniels